

Dat waren nogal wat nucleaire bommetjes

Op deze historische kaart tekenden de Polen waar ze in Nederland een kernbom zouden gooien

Een kernbom midden op de Veluwe. De Polen - toen nog lid van het Warschau-Pact - wisten heel goed wat zo'n explosief zou uitrichten in het hart van Nederland, weet Mathieu Willemsen. „Daar zaten de nodige militaire bases.” Perfect doelwit in tijden van Koude Oorlog.

De kaart is onderdeel van expositie 'Als de Russen komen', dat nog tot en met 1 september te bezoeken is in het Nationaal Militair Museum (NMM). Polen zou 'ons' en Noord-Duitsland aanvallen als het tot een echt militair treffen zou komen. Dus oefenden ze op papier waar ze kernbommen zouden droppen. Een militair strateeg tekende een paar blauwe lijnen en schepen aan de kust. Die stellen troepen van de NATO voor, 'onze bondgenoten', vertelt Willemsen, conservator bij het NMM in Soest. „Die grote, rode lijn zal de centrale aanvalsmacht zijn. Het is net Stratego.”

Enorme schade

Maar een spelletje zou het niet worden. Een kernbom op de Veluwe zou een paar belangrijke bases uitschakelen. Van de Harskamp tot Artillerie Schietkamp bij 'Harde. Dan heb je een gebied van de zuidelijke Veluwe tot vlak onder Zwolle. Willemsen: „Ik heb geen deskundige op dat gebied, maar een

kernbom zou er voor een enorme schade hebben gezorgd aan mens en materieel.” De oefenkaart uit Polen is in Soest voor het eerst te zien in West-Europa, weet Willemsen. Een pronkstuk dat de Koude Oorlog en zijn dreiging tastbaar maakt.

Pact

Het kan verkeren. De Koude Oorlog was volop aan de gang in de jaren '70, de tijd waar de kaart uit stamt. Geen halve eeuw later zijn 'we' dikke vrienden met Polen en hoort het land bij de Europese Unie. „In die tijd was Polen lid van het Warschaupact, de tegenhanger van de NATO.” Het waren de twee militaire bondgenootschappen die lijnrecht tegenover elkaar stonden in de Koude Oorlog. Het Warschaupact bestond uit een club communistisch landen, de NATO was ontstaan uit geallieerde bondgenoten uit de Tweede Oorlog, waar later andere 'westerse' landen zich bij aansloten.

Noot van mij als plaatser van dit stuk :

Het valt op dat Den Helder en Rotterdam geen Atoombom op hun dak krijgen

De WAARSCHIJNLIJKE reden hiervoor is:

Den Helder een Marinehaven en in tijden van spanning zijn de schepen op zee, op de schepen in onderhoud na dan .Die neem je dan onbeschadigd in beslag als oorlogsbuit PLUS je hebt een volledig intacte haven die je dan voor je eigen oorlogsvloot en bevoorrading kunt inzetten

Rotterdam is een grote zeehaven met veel faciliteiten die je als bezetter heel goed kan gebruiken

Dé jachtbommenwerper van de NATO uit de Koude Oorlog is de F-104 Starfighter, die op deze foto te zien is en dit weekend 'in het echt' bij het NMM:

Die kernbom viel trouwens nooit op de Veluwe - of waar dan ook in West-Europa. Maar de Koude Oorlog is evengoed te zien in het landschap. „Bijvoorbeeld de luchtwachttorens”, zegt Willemsen. Die stonden in het hele land en vormden een sluitend ‘netwerk’. De ‘luchtwachters’ van het Korps Luchtwachtdienst (KLD) moesten op tijd vijandelijke vliegtuigen waarnemen. Doel: de angel uit een verrassingsaanval halen.

Linie

En natuurlijk was er de IJssellinie, die ook zichtbaar is in het landschap. Vorig maand werd bekend dat die bij Olst-Wijhe flink wordt opgeknapt. Met water uit de rivier zou een deel van Oost-Nederland onder water worden gezet. Daarmee moest een massale aanval van mensen en materieel tot stoppen worden gebracht. Dat werkt bij tanks, maar ‘mensen kun je er natuurlijk vrij makkelijk overheen zetten met vliegtuigen’, weet Willemsen. „In die zin was de IJssellinie een beetje achterhaald.”

IJssellinie krijgt opknapbeurt dankzij subsidie provincie Overijssel

De IJssellinie krijgt een opknapbeurt om nog aantrekkelijker te worden voor bezoekers. Dankzij een flinke subsidie van de provincie komt er onder meer een escaperoom in een bunker, en wordt een andere bunker gerestaureerd

Tot grote vreugde van Stichting IJssellinie, Stichting IJssellandschap en de gemeente Olst-Wijhe heeft de provincie Overijssel 86.949 euro toegezegd. Zelf dragen de drie instanties ook nog bij waardoor er in totaal bijna 145 duizend euro beschikbaar is

Militair erfgoed

De IJssellinie was de verdedigingslinie van West-Europa tijdens de Koude Oorlog, en is daarmee een uniek stuk militair erfgoed in de gemeente Olst-Wijhe. De gemeente vindt het daarom belangrijk om dit te bewaren en het bezoekers te laten beleven.

Escaperoom

De komende periode wordt er hard gewerkt aan het realiseren van onder andere een escaperoom in een bunker aan de Bokhorsterstraat, de restauratie van een LAAC-bunker aan de IJsseldijk in Welsum en wordt er onderzocht hoe niet zichtbare delen van de linie zichtbaar kunnen worden gemaakt. Eind volgend jaar moet alles klaar zijn. Ook worden er bijzondere evenementen en activiteiten georganiseerd. Bij alle projecten staat het verhaal van de IJssellinie centraal.

Volgende fase

„Deze projecten brengen de historische en militaire verhalen naar deze tijd”, zegt Jacques Duivenvoorden, voorzitter van Stichting IJssellinie. „Met de subsidie van de provincie kunnen we een volgende fase in waardoor de IJssellinie nog meer mensen zal aanspreken. Het is mooi om te zien hoe enthousiast er wordt gereageerd.”

Breder

Jaap Starckenburg, directeur-rentmeester van Stichting IJssellandschap, die eigenaar is van de bunkers, is blij dat de stichting nu nog meer ruimte krijgt om het verhaal breder te ontwikkelen en te vertellen. „Wij doen hier graag aan mee. Natuurlijk draagt het ook bij aan de versterking van Landgoed De Haere als geheel.”

Projecten

En ook de gemeente is content dat met de subsidie een volgende stap is gezet. „Ik ben trots dat dit unieke stuk militair erfgoed in onze gemeente ligt”, aldus burgemeester Ton Strien. „Zo ervaren bezoekers dat vrede en democratie niet vanzelfsprekend zijn.” Wethouder Anton Bosch vult aan: “Wij vinden het belangrijk dat de IJssellinie van ons allemaal is. Daarom is een deel van de subsidie gereserveerd voor de ondersteuning van ondernemers en organisaties die ideeën hebben voor een project, bijvoorbeeld op het terrein van educatie, sport of cultuur. Het uitgangspunt is dat activiteiten worden georganiseerd voor en door inwoners, ondernemers en andere betrokken partijen. Een heel mooi voorbeeld hiervan is het theaterspektakel Operatie IJssellinie dat in 2017 een groot succes was. Initiatieven uit de samenleving juichen wij van harte toe.”

Bron:

Het AD 25 augustus 2019